

VÁRI-NAGY LÁSZLÓ

EJTŐERNYŐS csapatok

Példák sorozatát lehetne felemlíteni, amikor ejtőernyős csapatok alkalmazása döntő sikert eredményezett egy-egy harci esemény-nél.

Hány kudarcra fenyegetett és szorongatott helyzetben változtatta meg az ejtőernyősök bevetése egyszeriben a harc állását.

Hányszor megtörtént az elmúlt háború folyamán, hogy a bevetett ejtőernyős csoport — például hidrobbantásnál — egy-egy hadtest visszavonulását akadályozta, s az így keletkezett zűrzavarban mérhetetlen pusztítást végzett az ellenfél tömegeiben.

Minden hadsereggel rendelkező ország — akár nagyhatalom, akár kis nemzet — korszerű haderejének megszervezésénél feltétlenül számol ejtőernyős csapattal. Szükség van olyan egységekre, amely széles kezetek között mozgó alkalmazhatósági lehetősége, különleges képzettsége és gyors bevetetősége miatt, mint állandóan ütőképes biztosíték rendelkezésre áll.

Vizsgáljuk meg közelebbről, milyen ez a különleges egység, amelyik ilyen váratlan, eredményes, sokszor sorsdöntő fordulatokat képes előidézni.

Az ejtőernyős csapat különleges kiképzése, erős fegyverzete és repülőgépről történő bevetése miatt „földtől független” nehéz gyalogságnak jellemezhető.

Felhasználható hadászati és harcászati alkalmazásban (döntést kereső harc), partizán, szabotázs és hírszerző feladatok elvégzésére.

Alkalmazhatósága miatt mozog ilyen széles korlátok között?

Mert a gyalogsági kiképzésen, a részletes nehézfegyver kiképzésen, a különleges robbantó és vegyi harc kiképzésen, valamint az ejtőernyős ugró szakkiképzésen kívül minden olyan szakágazati kiképzésben részesül, melynek birtokában minden elképzelhető helyzetben feltalálja magát (motorkerékpár-, gépkocsi-, harckocsi-, mozdonyvezetés, stb.). Ez utóbbi talán mulatságosnak látszik, azonban megtörtént az elmúlt háborúban, hogy egy mozdonyvezetéshez értő ejtőernyős katonája 300 sebesült bajtársát mentette meg. Egy elhagyott

Géppuskás teherernyő.

vasúti szerelvénnel — melyet saját maga vezetett — elszállította őket az arcvonalról be-m-bázás közben.

Az ejtőernyős csapatnál megtalálható minden gyalogsági fegyver, a géppisztolytól az aknavetőig, s nem hiányzik a lángszóró vagy a villamos gyújtóberendezés sem.

Az ejtőernyős csapat — a szükséges változásokkal — állandóan korszerű maradhat, még akkor is, ha a rohamosan fejlődő haditechnika újabb és újabb újdonsággal lepi meg a világot. Ez a megállapítás azon a régi és soha meg nem szűnő szabályon alapszik, mely szerint a harcban az a fél győztes, amelyik a másik fél területét elfoglalja, majd az elfoglalt területet birtokban is tudja tartani.

Az ejtőernyős csapat tökéletesen alkalmas ennek keresztülvitelére, amennyiben az ellenfél területét földreérés után elfoglalja, majd az elfoglalt területet a gyalogságnak tartós birtokbantartásra átadja. Ennek sikeres elvégzését biztosítja a fent vázolt tulajdonságokon felül a meglepetés is, s ennek két fő eleme: a gyorsaság és mozgékonyaság.

*

Az elmúlt háborús időszak tapasztalatai alapján érdekes megfigyelést tehetünk az ejtőernyős kiképzési rendszerekkel kapcsolatban. Ezen a téren az egyes hadvezetőségek nem voltak egyöntetű állásponton. Általában az volt a szokás, hogy a teljes ejtőernyős kiképzést — tehát az ugrókiképzésen kívül a harckiképzést is — a központiasan irányított ejtőernyős kiképzőtáborokban nyerték el a katonák. Vagyis a bevonulástól a felhasználásukig ejtőernyős csapatkötelékben álltak.

A szovjet hadvezetőség kiképzési rendszere nem ez volt. Ellentétben a többi nemzetel, csak a kiképző keretek voltak állandóak. A kiképzendő emberanyagot a többi fegyvernemtől gyűjtötték ideiglenesen össze aránylag rövid ideig tartó ugrókiképzésre a kiképzőtáborokban. A kiképzés befejeztével az ejtőernyős ugrókiképzésben részesült katonákat eredeti csapattesteikhez visszaküldték.

Tehát a cél nem az volt — ellentétben a

Bevetés előtt.

másik rendszerrel —, hogy állandó ejtőernyős csapategységeket tartsanak üzemben, hanem hogy minél nagyobb tömegű ugrókiképzésben részesült harcosa legyen a haderőnek.

E kétféle kiképzési rendszer eredménye a háború folyamán tapasztalható is volt:

A szovjet hadvezetőség partizán, szabotázs és hírszerző feladatokra használta fel ejtőernyőseit, míg az angolszászoknál a súly a hadászati és harcászati alkalmazáson volt (például a szicíliai partraszállás, vagy a nymwegeni nagy ejtőernyős vállalkozás. Egyébként ezt megelőzőleg a németek is hasonló véleményen voltak, emlékezzünk Kréta elfoglalására).

Ejtőernyős csapat és légi úton szállított gyalogság: Ezen a téren félreértések mutatkoznak. Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy tulajdonképpen nincs különbség a két csapatnem között. Mások azt állítják, hogy van ugyan különbség, de alkalmazhatóságuk végeredményben egyforma. Egyik is gyalogság, a másik is.

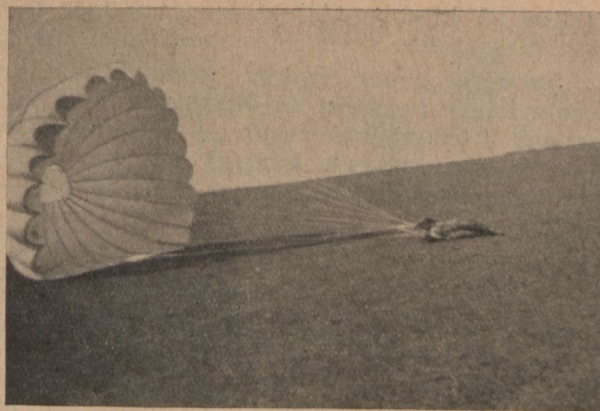
A különbség azonban nagy, s ezt próbálom megvilágítani az alábbiakban, mert a kérdés feltétlenül tisztázandó.

A légi úton szállított gyalogság szabványos gyalogos egység, melynek katonáit — a gyalogsági kiképzésen felül — hozzászoktatták a repülőgépen való utazáshoz.

Az ejtőernyős csapatnak viszont az ejtőernyős ugrás a mestersége és általános földi harc kiképzésben részesül.

Alkalmazhatóság szempontjából:

a légi úton szállított gyalogság arcvonal-hézagoltásra, fáradt egységek frissítésére és utánpótlásra használható, de kizárólag az arcvonal mögötti, a repülőgép számára kedvező leszállási lehetőséggel bíró területen. Szállításuk ma már vitorlázó repülőgéppel képzelhető csak el a zajtalanság és a sokszorosan költségesebb és féltettebb motoros repülőgépekkel való takarékoskodás miatt. Gyakorlatilag úgy történik, hogy egy kb. 50 személyes motoros szállító gép 4—5, esetleg több, kb. száz személyes vitorlázógépet vontat, tehát egy egységgel minimálisan egy század szállítható teljes anyagával. Az angolszászok nyugati partraszállításánál már alkalmazásra kerültek ilyen egységek. (Nagy eredménnyel kecse-

A földreérés pillanatában.

tető próbálkozások folynak 200 személyes és ennél nagyobb befogadóképességű vitorlázógépek kísérletezésére.)

Visszatérve a két csapatnem közötti összehasonlításra, a légi úton szállított gyalogsággal szemben az *ejtőernyős csapat* azzal a felbecsülhetetlen előnnyel rendelkezik, hogy nem kötve a repülőgép leszállási viszonyaihoz, szinte teljesen függetlenül a tereptől, nemcsak az arcvonal mögött, hanem az arcvonalba, sőt mélyebb ellenséges területre is bevethető. Harci alkalmazhatóságuk pedig a lehető legszélesebb korlátok között mozog.

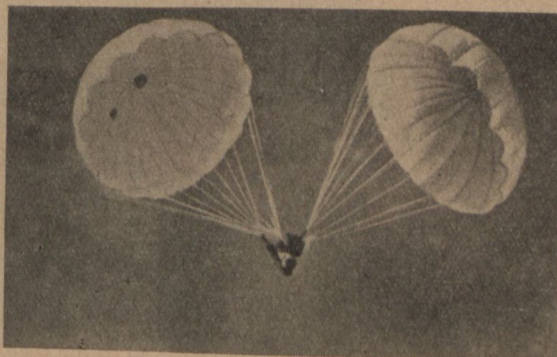
Visszatérve az ejtőernyős csapathoz, ezek után az ejtőernyős ugrást fogom nagy vonalakban ismertetni.

Általában kétféle ugrási mód van: *kiképzési és hadi ugrás.*

A kettő között az a lényeges különbség, hogy a kiképzési ugrást 500—2000 méter magasság között két ernyővel (hát- és hasernyő), míg a hadi ugrás (bevetés) 80—100 méter magasságból egy ernyővel (háternyő) történik.

A két ernyő használata azért célszerű békekiképzésnél, mert gyakran előfordul, hogy a háternyő, amellyel a tulajdonképpeni ugrást végrehajtjuk, műszaki, vagy ernyőhajtási hiba következtében nem nyílik ki. Ilyenkor a hasernyőre, mint mentőernyőre, feltétlenül szükség van.

Hadi ugrásnál azonban el kell tekintelnünk a hasernyő használatától, mert az alacsony ugrási magasság miatt nem lobbanhat ki, mivel a rendelkezésre álló igen kevés időt

Kettős ejtőnyitás.

a háternyő kilobbantási kísérletével már felhasználtuk, tehát csak felesleges teher lenne.

Az ugrás a végrehajtás szempontjából is kétféle lehet: bekötött és önkioldós. Bekötött ugrásnál a kilobbantó zsinór a repülőgéphez van erősítve, vagyis a kiugrás után a repülőgép tovaszállásával az ernyő önmagától kinyílik.

A hadi ugrás mindig bekötött!

Önkioldós ugrásnál az előre megállapított zuhanási idő után az ugró sajátmaga lobbanthatja ki az ejtőernyőt. Ez a mód a kiképzésnél használatos.

Mint érdekességet meg kell említenem az előgyakorlatoknál használatos „akasztófát”, mint az ejtőernyős kiképzés nélkülözhetetlen eszközét.

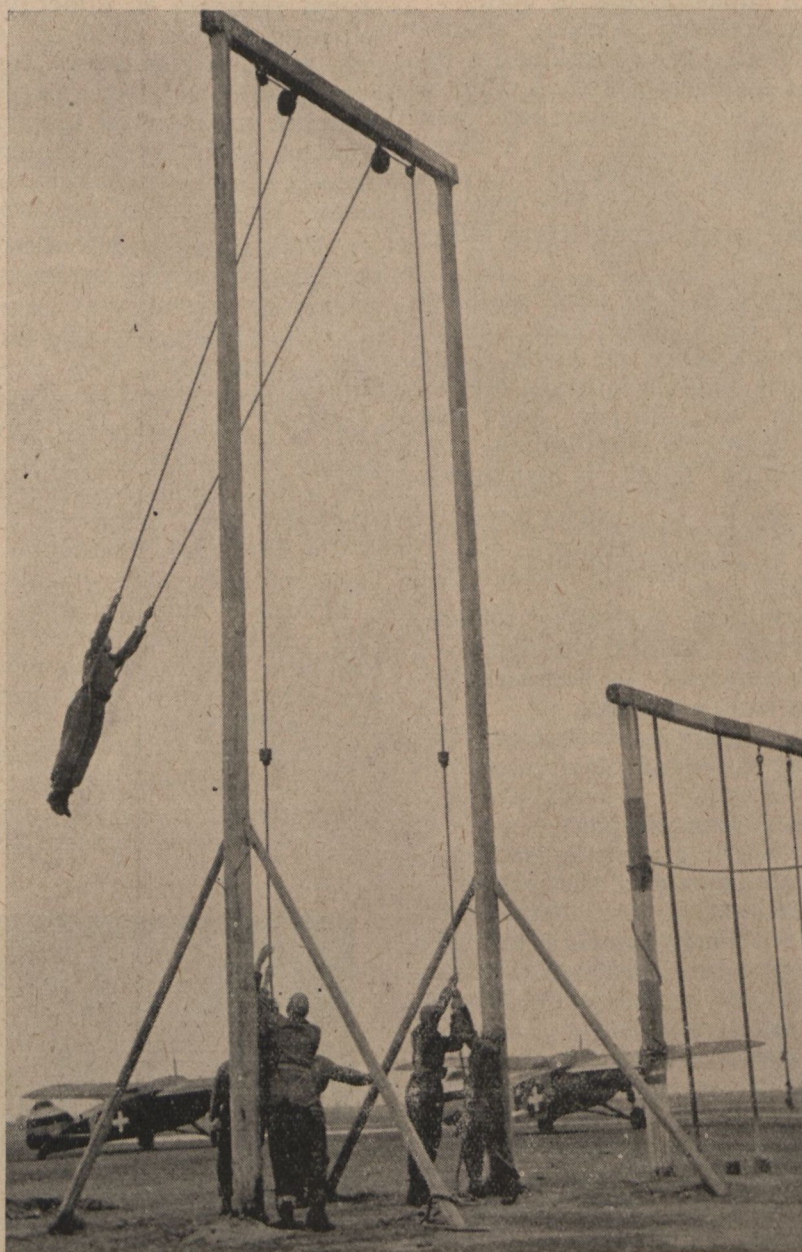
Az előadottak alapján vitán felül áll, hogy korszerű haderőnél *ejtőernyős csapatra* szükség

van. De a tárgyilagosság megkívánja, hogy a másik oldalt is megvilágítsuk.

Ejtőernyős csapat megszervezése és felállítása komoly anyagi felkészültséget és átlagon felüli emberanyagot követel meg. Ez természetes is, hiszen különleges felszerelése, csak megfelelő anyagi felkészültséggel biztosítható. Természetes az átlagon felüli emberanyag követelménye is, mert — csak egy szempontot említve — a 230 km óránkénti sebességű zuhanást átlagos szervező ember káros hatás nélkül nem viselheti el.

Tapasztalat szerint a magyar társadalom minden rétegében mindig vannak és lesznek olyan ifjak, akik a bátorságot kívánó, katonás és bajtársias ejtőernyős életre önként jelentkeznek, s mint magyar ejtőernyősök kívánnak eleget tenni hazafiúi kötelességüknek.

Az ejtőernyős egységek harcászati alkalmazására legközelebb még visszatérünk.

Az ejtőernyős „akasztók”.